

25 nordiske nationaløkonomiske møder – tidspunkter og temaer

I anledning af, at det i dette nummer refererede nordiske nationaløkonomiske møde er det 25. i rækken, bringes nedenfor en oversigt over tidspunkter og temaer for de hidtil afholdte møder.

De første møder fandt sted for oprettelsen af de enkelte landes nationaløkonomiske foreninger. De første fire møder var således arrangeret af ad hoc komiteer, men siden det femte møde i 1888 har de nationale foreninger stået for arrangementet. Da møderne efter en lang pause genoptoges i 1920 vedtog man så vidt muligt at søge møderne afholdt hvert tredje år, hvilket i det store og hele har været gennemført, dog med enkelte undtagelser, bl.a. som følge af verdenskrigen og et ønske om at afholde jubilæumsmøde i hundredåret for det første møde i Göteborg.

På de fem møder, der afholdtes før den lange afbrydelse fra 1888 til 1920, debatteredes og vedtoges resolutioner om den økonomiske politik i de nordiske lande. Møderne var arrangeret omkring nogle hovedemner. Først fra og med det tredje møde i 1872 er der tale om egentlige indledninger; her er indlederens navn anført i parentes. Siden mødernes genoptagelse i 1920 har de haft samme rent debatterende karakter som i dag; her er anført alle foredrag med selvstændigt emne (med foredragsholderens navn i parentes) samt temaer for specialsessioner med selvstændigt emne i forhold til foredragene, således at oversigten skulle indeholde samtlige emner, der har været behandlet ved møderne i tidens løb. Kommentarer, diskussionsindlæg og korte indlednings- og afslutningsindlæg m.v. er ikke anført.

Siden det 16. møde i 1958 har møderne med en enkelt undtagelse haft officielle hovedtemaer, som tillige er anført.

For alle møder findes mere eller mindre udførlige mødereferater. For de seneste møder har disse referater ofte været publiceret i den arrangerende forenings tidskrift, men indtil 1969 foreligger alle referater i særskilte publikationer. Titelne på disse er ikke ophidsende forskellige, men da det ved biblioteksmæssig eftersøgning af sådanne publikationer uden personlig forfatter ofte er af stor vigtighed at kende den helt nøjagtige formulering af titlen, er tillige for alle møder anført, hvor forhandlingerne er publiceret.

25 nordiske nationaløkonomiske møder – tidspunkter og temaer

I anledning af, at det i dette nummer refererede nordiske nationaløkonomiske møde er det 25. i rækken, bringes nedenfor en oversigt over tidspunkter og temaer for de hidtil afholdte møder.

De første møder fandt sted for oprettelsen af de enkelte landes nationaløkonomiske foreninger. De første fire møder var således arrangeret af ad hoc komiteer, men siden det femte møde i 1888 har de nationale foreninger stået for arrangementet. Da møderne efter en lang pause genoptoges i 1920 vedtog man så vidt muligt at søge møderne afholdt hvert tredje år, hvilket i det store og hele har været gennemført, dog med enkelte undtagelser, bl.a. som følge af verdenskrigen og et ønske om at afholde jubilæumsmøde i hundredåret for det første møde i Göteborg.

På de fem møder, der afholdtes før den lange afbrydelse fra 1888 til 1920, debatteredes og vedtoges resolutioner om den økonomiske politik i de nordiske lande. Møderne var arrangeret omkring nogle hovedemner. Først fra og med det tredje møde i 1872 er der tale om egentlige indledninger; her er indlederens navn anført i parentes. Siden mødernes genoptagelse i 1920 har de haft samme rent debatterende karakter som i dag; her er anført alle foredrag med selvstændigt emne (med foredragsholderens navn i parentes) samt temaer for specialsessioner med selvstændigt emne i forhold til foredragene, således at oversigten skulle indeholde samtlige emner, der har været behandlet ved møderne i tidens løb. Kommentarer, diskussionsindlæg og korte indlednings- og afslutningsindlæg m.v. er ikke anført.

Siden det 16. møde i 1958 har møderne med en enkelt undtagelse haft officielle hovedtemaer, som tillige er anført.

For alle møder findes mere eller mindre udførlige mødereferater. For de seneste møder har disse referater ofte været publiceret i den arrangerende forenings tidsskrift, men indtil 1969 foreligger alle referater i særskilte publikationer. Titelne på disse er ikke ophidsende forskellige, men da det ved biblioteksmæssig eftersøgning af sådanne publikationer uden personlig forfatter ofte er af stor vigtighed at kende den helt nøjagtige formulering af titlen, er tillige for alle møder anført, hvor forhandlingerne er publiceret.

Oversigten er udarbejdet på grundlag af disse publicerede referater og følger for temaernes vedkommende den deri anvendte sproglige form, uanset det i tidens løb har medført nogle inkonsekvenser.

Thorkild Davidsen

Mødets nr., tidspunkt og sted	Temaer	Forhandlingerne publiceret i
1 1863. 18.-20. maj Göteborg	<ol style="list-style-type: none"> 1. Om gemensamhet i mynt. 2. Om gemensamhet i mått och vigt. 3. Om post- och telegraf-förbindelser. 4. Om tull- och sjöfartsförhållanden. 5. Om handels- och andra näringsförhållanden. 6. Om skandinaviska industri-utställningar. 	<p><i>Förhandlingar vid skandinaviska national-ekonomiska mötet i Göteborg år 1863.</i> Göteborg 1863. 88 s.</p>
2 1866. 26.-28. juni Stockholm	<ol style="list-style-type: none"> 1. Om gemensamhet i mynt samt mått och vigt. 2. Post-, telegraf- och jernvägsförbindelser. 3. Tull- och sjöfartsförhållanden. 4. Handels- och andra näringsförhållanden 5. Skandinaviska industri- och konstutställningar. 6. De internationella förhållandena i afseende å litteratur- och konstalster, samt om likformighet i de officiella statistiska redegörelserna. 	<p><i>Förhandlingar vid andra skandinaviska national-ekonomiska mötet i Stockholm år 1866.</i> Stockholm 1866. 91 s.</p>
3 1872. 4.-6. juli København	<ol style="list-style-type: none"> 1. Overgang til guldmøntfoden, med sølv som skillemønt, og fællesskab i mønt for de tre nordiske riger (O. J. Broch). 2. Hvilket fælles formål bør opstilles for toldreformerne (N. C. Frederiksen). 3. Forbindelse og samvirken mellem de tre rigers kommunikationsmidler (C. G. N. David). 4. Udvikling af fællesskab mellem universiteterne i de tre riger (C. Ploug). 5. Det metriske mål- og vægtsystems indførelse i de tre nordiske riger, samt den mindste værdi for banksedler (A. O. Wallenberg). 	<p><i>Forhandlingerne ved det tredje skandinaviske national-økonomiske møde i København 1872.</i> København 1872. 162 s. + bilag.</p>

Modets nr., tidspunkt og sted	Temaer	Forhandlingerne publiceret i
4 1881. 26.-28. juli Malmö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Om representativa myndigheter för handeln och näringarna (C. Westman) 2. Om emigrationens inflytande på de skandinaviska ländernas näringslif (A. Krook) 3. Om myntkonferensen i Paris (M. Levy) 4. Om likformighet i handels- och näringslagstiftningen (A. W. Cronquist og C. F. Waern) 5. Om åtgärder för varubytets främjande (C. F. Waern) 6. Om notering av kurs å kronor på utlandets börser (L. O. Smith) 	<p><i>Förhandlingar vid det fjerde skandinaviska nationalekonomiska mötet i Malmö 1881.</i> Stockholm 1882. 208 s.</p>
5 1888. 5.-7. juli København	<ol style="list-style-type: none"> 1. Om en tidssvarende ordning af landbokkreditten, med særligt hensyn til hypothekbankspørgsmålet (T. H. Aschehoug). 2. Om en videre udvikling af kommunikationsmidlerne i og over de tre nordiske riger (C. F. Tietgen). 3. Om muligheden af ensartede statistiske opgivelser for de tre nordiske riger, særligt på handelsstatistikens område (M. Rubin). 4. Om en handelstraktat mellem de tre nordiske riger (P. Fahlbeck). 5. Om Göteborgssystemets anvendelse til indskrænkning af brændevinskonsumen (H. Westergaard). 6. Meddelelser om det metriske systems gennemførelse i Norge og Sverige (B. Morgenstjerne og C. Westman). 	<p><i>Forhandlingerne på det nordiske nationaløkonomiske møde i Kjøbenhavn 1888.</i> København 1888. 283 s.</p>
6 1920. 31. aug.-2. sept. Stockholm	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bostadsfrågan med hänsyn till privat, kooperativ eller kommunal byggnadsverksamhet (Jens Warming). 2. Penning- och valutafrågan (Oskar Jæger). 3. De statsfinansiella behovens täckande efter kriget (C. Lagerbjelke). 4. Kräver nutidens ekonomiska utveckling att bestående jordäganderätten inskränkes (H. Waage). 5. Frågan om arbetarnes andel i de ekonomiska företagens ledning (Thv. Aarum). 6. De nordiska ländernas handelspolitik efter kriget (K. Bergendal). 	<p><i>Förhandlingar vid nordiska nationaløkonomiska mötet i Stockholm den 31 augusti-2 september 1920.</i> Stockholm 1920. 250 s. + bilag.</p>

Modets nr., tidspunkt og sted	Temaer	Forhandlingerne publiceret i
7 1923. 30. aug.-1. sept. Oslo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Statens stilling til karteller og truster (Thv. Aarum). 2. Arbejdsløshetspolitikken under krisåren (Otto Järte). 3. Aktieselskabernes sociale contra deres retslige stilling (L. V. Birck). 4. Beskattningens indflytende på kapitalbildningen (S. Nevanlinna). 5. Bankernes stilling i det økonomiske liv samt udstrækningen av og formerne for det offentlige kontrol med bankvirksomheten (Karl Rasch). 	<p><i>Forhandlinger ved det nordiske nationaløkonomiske møde i Kristiania den 30. august-1. september 1923.</i> Oslo 1923. 297 s. + bilag.</p>
8 1926. 6.-8. september København	<ol style="list-style-type: none"> 1. De økonomiske virkninger av en høj beskattning (J. K. Paasikivi). 2. Internasjonale handelspolitiske problemer efter krigen og de nordiske landes stilling til dem (I. Wedervang). 3. Varedistributionens organisation og kostnader (Sven Brisman). 4. Pengevæsenets fremtidige ordning i de nordiske lande (Axel Nielsen). 	<p><i>Forhandlingerne ved det nordiske nationaløkonomiske møde i København den 6.-8. september 1926.</i> København 1926. 298 s.</p>
9 1931. 15.-17. juni Stockholm	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den internationella penningpolitiken och dess inverkan på konjunktutvecklingen (B. Ohlin). 2. Konjunkturbevægelser og arbejdsløshedsforsikring (F. Zeuthen). 3. Konjunkturbevægelsen som statistisk og som teoretisk problem (R. Frisch). 4. Principerna för det offentligas industriella företagarverksamhet (Henry Ramsay). 	<p><i>Förhandlingar vid nordiske national-ekonomiska mötet i Stockholm 15-17 juni 1931.</i> Stockholm 1931. 248 s.</p>
10 1935. 17.-19. juni Oslo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kritisk vurdering av planøkonomien (Wilhelm Keilhau). 2. Mulighederne for genoprettelse af en international pengestandard (Axel Nielsen). 3. Bostadsproduktion och bostadspolitik (Gustav Lagercrantz). 4. Handelspolitikken av idag och de nordiska ländernas ställning (Hj. J. Procopé). 	<p><i>Forhandlinger ved det tiende nordiske nasjonaløkonomiske møde i Oslo den 17.-19. juni 1935.</i> Oslo 1935. 213 s.</p>

Modets nr., tidspunkt og sted	Temaer	Forhandlingerne publiceret i
11 1938. 22.-24. august Helsingfors	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det aktuelle konjunkturläget och dess krav på den ekonomiska politiken (Bertil Ohlin). 2. Befolkningsbevegelsen i de nordiske land i det 20:de århundre og situasjonen idag (Julie E. Backer). 3. Det nordiske kapitalmarkeds udvikling og dens forbindelse med valutapolitiken (Jens Toftegaard). 	<p><i>Förhandlingar vid elfte nordiska nationalekonomiska mötet i Helsingfors den 22-24 augusti 1938.</i> Helsingfors 1938. 211 s.</p>
12 1946. 19.-21. august København	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pengeteoriens konfrontasjon med etterkrigsproblemene (Erling Petersen). 2. Den framtida tillgången på arbeidskraft och dess återverkningar på den ekonomiska utvecklingen (Ingvar Svennilson). 3. I vad mån behöves statskontroll över kreditgivningen? (C.-E. Olin). 	<p><i>Forhandlingerne ved det nordiske nationaløkonomiske møde i København den 19.-21. august 1946.</i> København 1948. 169 s.</p>
13 1949. 20.-22. juni Stockholm	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialpolitik under liberalistisk økonomi (Thorvil Kristensen). 2. Inkomstnivelleringen och dess följder (Odal Stadius). 3. Hvorvidt kan lovmessigheter oppstilt i den teoretiske økonomikk anvendes på et sentraldirigert samfunnshushold? (Wilhelm Keilhau). 	<p><i>Förhandlingar vid nordiskt nationaløkonomiskt möte i Stockholm den 20-22 juni 1949.</i> Stockholm 1949. 148 s.</p>
14 1952. 19.-21. juni Oslo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finans- og pengepolitikens anvendelighed i vore dage (Kjeld Philip). 2. Investeringspolitikken, dess möjligheter och begrænsning (Erik Törnqvist). 3. Frågan om skandinavisk tullunion (Arthur Montgomery). 	<p><i>Forhandlinger ved det nordiske nasjonaløkonomiske møte i Oslo den 19.-21. juni 1952.</i> Mysen u.å. 167 s.</p>
15 1955. 20.-22. juni Helsingfors	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lånefinansiering eller selvfinansiering af investeringerne (Viggo Kampmann). 2. Den ekonomiska politiken och de internationella konjunkturväxlingarna (Bengt Metelius). 3. Om relasjonene mellom nasjonalprodukt, investeringsønsker og sparekvote i ulike land (Johan Vogt). 	<p><i>Förhandlingar vid XV nordiska nationalekonomiska mötet i Helsingfors den 20-22 juni 1955.</i> Helsingfors 1956. 117 s.</p>

Modets nr., tidspunkt og sted	Temaer	Forhandlingerne publiceret i
16 1958. 4.-6. september København	<p><i>Økonomisk vækst i teori og praksis.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Økonomisk vækst i verdens hovedområder (Thorkil Kristensen). 2. Arbetskraftutveckling, kapitalbehov och ekonomisk tillväxt (Lars Wahlbeck). 3. Investeringer og økonomisk vekst (Odd Aukrust). 4. Problem kring den økonomiska expansionens finansiering (Erik Dahmén). 	<p><i>Forhandlingerne ved det nordiske nationaløkonomiske møde i København den 4.-6. september 1958.</i> København 1959. 168 s.</p>
17 1961. 15.-17. juni Oslo	<p><i>De internasjonale aspekter av de økonomisk underutviklede lands problemer.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Internationella aspekter på de underutvecklade ländernas problem (Gunnar Myrdal). 2. De økonomisk underutviklede landenes problemer betragtet fra OECD (Thorkil Kristensen). 3. Handelspolitiken som hjälpmedel för utvecklingsländerna (Gustaf Hortling). 4. Afrikanske problemer (Kaare Petersen). 5. Hvorvidt er kapitalen minimumsfaktor i den økonomiske udviklingsproces. (Mogens Boserup). 6. Svensk industri och den ekonomiska insatsen i utvecklingsländerna (Jan Rydström). 7. Nogle fremtidsperspektiver vedrørende befolkningsudvikling og fremskridt i udviklingslandene (Halvor Gille). 	<p><i>Foredrag og diskussionsinnlegg på det nordiske nasjonaløkonomiske møte i Oslo 15.-17. juni 1961.</i> Oslo 1962. 171 s.</p>
18 1963. 29.-31. august Göteborg	<p><i>Økonomisk politik i Norden vid europeisk integration.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Commercial policies in a changing world (Erik Wyndham White). 2. Nordisk penge- og valutapolitik ved europæisk integration (Erik Hoffmeyer). 3. Nordisk social- och lokaliseringsspolitik vid europeisk integration (Nils Meinander). 4. Omstillings- og samarbeidsproblemer innen nordisk industri ved en liberalisering av den europeiske handel (Kjell Holler). 5. Frihandelspolitikens förutsättningar (Ingvar Svennilson). 	<p><i>Förhandlingar vid nordiskt nationaløkonomiskt jubileumsmöte den 29., 30 och 31 augusti 1963 i Göteborg.</i> Stockholm 1964. 152 s.</p>

Modets nr., tidspunkt og sted	Temaer	Forhandlingerne publiceret i
19 1966. 25.-27. august Helsingfors	<p><i>Kapitalforsörjningen vid den ekonomiska omvandlingen i mindre industriländer.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Omvandling och ekonomisk tillväxt - några centrala balansproblem (Erik Lundberg). 2. De forskellige kreditformers betydning og deres afhængighed af kapitalmarkedets struktur (Jørgen H. Gelting). 3. Det internasjonale kapitalmarkeds betydning for strukturendringer i næringslivet (Johan Melander). 4. Den ekonomiska politikens möjligheter att inverka på kapitalresursernas fördelning mellan näringsgrenar och regioner (Lars Nasbeth). 	<p><i>Kapitalforsörjningen vid den ekonomiska omvandlingen i mindre industriländer.</i> Förhandlingar vid XIX nordiska nationalekonomiska mötet i Helsingfors den 25. 26 och 27 augusti 1966. Helsingfors 1966. 151 s.</p>
20 1969. 28.-30. august København	<p><i>Mobilitet.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mobilitet set fra et økonomisk-teoretisk synspunkt (Preben Munthe). 2. Mobilitet over grænserne for ideer (Ingemar Ståhl). 3. Mobilitet på arbejdsmarkedet (Bent Rold Andersen). 4. Mobilitet på kapitalmarkedet (Fedi Vaivio). 5. Økonomisk mobilitet i udviklingsperspektiv (Søren Gammelgård). 	<p><i>Forhandlingerne ved det nordiske nationaløkonomiske møde i København den 28.-30. august 1969.</i> København u.å. 151 s.</p>
21 1972. 17.-19. august Bergen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Magtspillet om den økonomiske politik (P. Nyboe Andersen). 2. Stabiliseringspolitikens möjligheter (Timo Helelä). 3. Staten inom vårt ekonomiska system (Jónas H. Haralz). 4. Mot en ny merkantilistisk næringspolitik (Assar Lindbeck). 5. Inntekts- og formuesutjevning i vårt økonomiske system (Agnar Sandmo). 	<p><i>Statsøkonomisk Tidsskrift</i>, 1972, nr. 3-4, s. 1-173.</p>
22 1975. 14.-16. august Reykjavik	<p><i>Naturressourcer og økonomisk vækst.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er der udtømmelige naturressourcer? (Mogens Boserup). 2. Substitutionsprocesserna (Karl Jungenfelt). 3. Udnyttelse af de frie naturressourcer og deres beskatning (Bjarni Bragi Jónsson). 4. Råvarepriser og råvarehandel (Victor D. Norman). 5. Internationell resurspolitik (Kari Nars). 	<p><i>Fjármálatíðindi</i>, 1975, nr. 2, s. 1-96.</p>

Mødets nr., tidspunkt og sted	Temaer	Forhandlingerne publiceret i
23 1978. 14.-15. august Saltsjöbaden	<p><i>Sysselsætning och inflation i Norden.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Betalningsbalans, inflation och sysselsætning (Jouko Paunio). 2. Pengepolitik, beskæftigelse og inflation (Niels Thygesen). 3. Muligheder og begrænsninger i inntektspolitikken (Hermod Skånland). 4. Arbetsmarknadsorganisationerna i stagflationsekonomin (Ingmar Ståhl). 	<p><i>Ekonomisk debatt.</i> 1978, nr. 6, s. 405-87.</p>
24 1981. 17.-18. august Helsingfors	<p><i>Långsam tillväxt - strukturproblem och ekonomisk politik.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan vil nullvekst i en økonomi virke på udviklingen av de offentlige budsjetter? (Trygve Haavelmo). 2. Uligevægt og strukturforandringer i verdenshandelen (Karsten Laursen). 3. Følgderna av en snabb teknologisk utveckling (Timo Airaksinen). 4. Arbetsmarknad och strukturomvandling i de nordiska länderna (Bertil Holmlund). 5. Ekonomisk tillväxt under inflation (Jónas H. Haralz). 	<p><i>Långsam tillväxt - strukturproblem och ekonomisk politik.</i> Förhandlingarna vid det nordiska nationalekonomiska mötet i Helsingfors den 17 och 18 augusti 1981. Redigeret af H. C. Blomqvist. Helsingfors 1982. 104 s.</p>
25 1984. 16.-17. august København	<p><i>1980ernes økonomiske problemer sammenlignet med 1930ernes.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Økonomisk politik og styring af den offentlige sektor (Palle Simonsen). 2. 1980-årenes økonomi sammenlignet med 1930-årenes - tallenes tale (Odd Aukrust). 3. Industriens villkor nu och på 1930-talet (Erik Dahmén). 4. Industripolitik - reglering versus marknadskrafter (Jaakko Lassila). 5. Ændrede manøvrer muligheder for den økonomiske politik (Niels Christian Nielsen). 6. Specialsession om sysselsætningsproblemer og sysselsætningspolitik. 7. Specialsession om problemer omkring den offentlige sektor. 8. Specialsession om penge-, kredit- og valutaforhold. 	<p><i>Nationaløkonomisk Tidsskrift.</i> 1984, nr. 3, s. 305-498</p>